

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรม เพื่อศึกษาถึงแนวความคิดในการกระทำทารุณกรรมเด็ก และเพื่อศึกษาถึงอุปสรรคต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานผลงานวิจัย เอกสาร และงานวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังนี้คือ

1. ผู้ที่มีอายุน้อย ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก
2. เพศหญิง ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าเพศชาย
3. ผู้ที่แต่งงานแล้ว ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่เป็นโสด
4. ผู้ที่มีบุตรแล้ว ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่ไม่มียุตร
5. ผู้ที่มีการศึกษาสูง ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ
6. ผู้ที่มีงานทำ ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่ไม่มียงานทำ
7. ผู้ที่รายได้สูง ให้ความสนใจต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

ผลการวิจัยพบว่า อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว ส่วน เพศ และระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนมากยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการทารุณกรรมเด็กอย่างเพียงพอ ส่วนมากคิดว่า การทารุณกรรม คือ การทารุณทางร่างกาย และทางเพศเท่านั้น ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วรูปแบบการทารุณกรรมมีอยู่ 5 รูปแบบ คือ การทารุณกรรมทางร่างกาย การทารุณกรรมทางเพศ การทารุณกรรมทางจิตใจ การทอดทิ้งและการปล่อยปละละเลยเด็ก และการทารุณกรรมอื่นๆ ไม่มีใครคาดคิดว่า คำพูดที่รุนแรง ก่อให้เกิดความสะเทือนใจต่อเด็กได้เช่นกัน บางครั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง อาจกระทำการทารุณกรรมบุตรของตนโดยไม่ได้ตั้งใจ ถือเป็นปัญหาการทารุณกรรมทางจิตใจ ที่พบได้ในทุกครอบครัว สาเหตุการทารุณกรรมเด็กเกิดจากสาเหตุต่างๆ เช่น จากพ่อแม่ของเด็ก จากตัวของเด็กเอง และจากสถานะเศรษฐกิจที่ทวีความรุนแรงขึ้น ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเกิดความเครียดมากขึ้น และได้ระบายอารมณ์กับลูก เป็นต้น

ปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว เป็นที่รับรู้ของคนทั่วไปเพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากการเปิดกว้างของสื่อ สื่อสามารถเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการทารุณกรรมได้อย่างเต็มที่ และกระตุ้นให้คนในสังคมตระหนักถึงปัญหานี้มากขึ้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าปัญหาการทารุณกรรมเด็กที่เสนอออกไป เป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาการทารุณกรรมเด็กที่เกิดขึ้นจริง ซึ่ง รศ. พญ. คุณหญิง ส่าหรี จิตตินันท์¹ กล่าวว่า "...ที่เจอไม่เยอะ แต่ที่มีต้องเยอะ คือ เราเห็นแต่ขอลูกเขาน้ำแข็ง ที่แอบเก็บเอาไว้..." นั่นคือ ยังมีปัญหาการทารุณกรรมเด็กหลบซ่อนอยู่ในสังคมอีกเป็นจำนวนมาก เด็กเหล่านี้รอความช่วยเหลือจากสังคม "... การทำร้ายทางร่างกายทางจิตใจ ทางเพศ รวมทั้งการทอดทิ้งเด็ก ไม่มีตัวเลขที่บ่งบอกแน่ชัดว่ามีจำนวนเท่าไร คนต่างๆ ไปที่พบเห็นเหตุการณ์มักคิดว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัว จึงไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือหรือไม่ได้สนใจเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ..."²

¹ ส่าหรี จิตตินันท์, รายการข่าวนี้มีคำตอบ ตอน การบำบัดเหยื่อเด็กที่ถูกทารุณกรรม (26 พ.ค. 2542).

² ส่าหรี จิตตินันท์, "ความรุนแรงในครอบครัว" ใน คู่สร้างคู่สม (กรุงเทพมหานคร, 2543), หน้า 42.

การกระทำทารุณกรรมเด็กเกิดจากการที่คนในสังคมขาดจิตสำนึกร่วมกันในการตระหนักถึงปัญหาการทารุณกรรมเด็ก สิทธิของเด็กที่พึงได้รับจากครอบครัว สังคม การทารุณกรรมเด็กจะยังคงมีอยู่ต่อไป ถ้าสังคมไม่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือแก้ไข การรณรงค์ให้คนในสังคมเกิดจิตสำนึกเป็นสิ่งที่สำคัญ และควรกระทำอย่างยิ่ง แม้ว่าทางปฏิบัติอาจจะเป็นไปได้ยาก แต่ต้องกระทำ การสร้างให้ชุมชนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมในการเข้าแก้ไขปัญหา เสมือนเป็นแนวทางในการรับรู้ปัญหา การให้ความช่วยเหลือเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กถูกกระทำทารุณกรรมซ้ำอีก ชุมชนและครอบครัวมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรม และลดปัญหาเด็กถูกทารุณกรรม โดยชุมชนมีหน้าที่เป็นหน่วยที่คอยสอดส่องดูแลให้ปัญหาการทารุณกรรมเด็กเกิดขึ้นน้อยที่สุด และครอบครัวเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ปัญหาการทารุณกรรมเด็กลดน้อยลง ต้องสร้างให้ครอบครัวปราศจากความรุนแรง โดยเริ่มจากการเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน คู่สมรสต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม เช่น พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อบุตร มีฐานะทางเศรษฐกิจที่พร้อม ที่อยู่อาศัย และมีความอดทนต่อความยากลำบาก เป็นต้น ถ้าคู่สมรสขาดความพร้อม จะทำให้เกิดความเครียด และส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวขึ้นมาได้ ผู้ที่รับผลจากความรุนแรงในครอบครัวก็คือเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงจะมีบุคลิกภาพที่ไม่มั่นคง อารมณ์ไม่มั่นคง และเด็กอาจซึมซับความรุนแรงที่ตนประสบ มาแสดงออกเมื่อมีครอบครัวของตนเอง มันก็จะกลายเป็นวัฏจักรที่วนเวียนแก้ไขไม่ได้ “...ความบอบช้ำรุนแรงที่เด็กเผชิญอยู่เป็นประจำ ทำให้จินตนาการที่ก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้นในระยะยาวตอนกลางของวัยเด็ก เชื่อว่า ความก้าวร้าวเป็นรากฐานของพฤติกรรมการล่วงเกินทางเพศ ต่อมาเมื่อเด็กโตเข้าสู่วัยรุ่น เด็กมีพัฒนาการทางเพศมากขึ้น ในที่สุดเด็กจะแสดงความก้าวร้าวล่วงเกินทางเพศ...”³

ปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัวเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งที่ต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะปัญหานี้นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กแล้ว จะส่งผลกระทบต่อปัญหาทางสังคมอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเด็กแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ปัญหาเด็กเร่ร่อน เป็นต้น การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ต้องแก้ไขที่ครอบครัว เพราะถ้าครอบครัวไม่อบอุ่น ก็ไม่สามารถให้การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกให้มีประสิทธิภาพได้ ส่งผลกระทบต่อพัฒนาของเด็กในอนาคต

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 42.

ดังนั้นเมื่อสังคมให้ความสำคัญกับปัญหาการทารุณกรรมเด็กมากขึ้นจะทำให้ปัญหาสังคมลดลง ทุกคนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การแก้ไขไม่สามารถกระทำได้เสร็จภายในวันเดียว และต้องใช้ความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย โดยเริ่มจากครอบครัว พ่อแม่ต้องเลี้ยงดูด้วยความรักความเข้าใจ ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ที่ต้องประสานความร่วมมือเพื่อให้สามารถเข้าช่วยเหลือเด็กได้อย่างทันที่ “...พ่อแม่ ทำหน้าที่พ่อแม่ที่แท้จริง คือ เป็นผู้ที่ปกป้องรักษาถูก แทนที่จะทำร้ายถูก หรือว่าอาจจะไม่ตั้งใจ หรือเลี้ยงไม่เป็น มีปัญหา เรื่องของชุมชนอยากให้เป็นชุมชนที่เอื้ออาทร อย่าคิดเป็นเรื่องของคนอื่น ชุระไม่ใช่ เพราะถ้าหากตัวเองทำอย่างนั้น ถูกหลานจะลำบาก รัฐบาลควรคำนึงว่า เด็กคืออนาคตของชาติ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ ต้องมีงบประมาณสำหรับเด็กโดยตรง...”⁴ การประสานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ มีส่วนสำคัญในการหามาตรการร่วมกันในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทารุณกรรมเด็กให้ลดน้อยลง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำวิจัย

1. เกิดความล่าช้าในการเก็บข้อมูล คือ เมื่อทำการเก็บแบบสอบถามตามวัน เวลา และสถานที่ที่ผู้วิจัยได้นัดแนะไว้กับผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อความไม่ครบบ้าง หรือ ทำแบบสอบถามหาย
2. ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ ประสบปัญหาที่ผู้ให้ข่าวไม่ค่อยมีเวลาให้สัมภาษณ์ ทำให้เกิดความลำบากในการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อมูลที่ได้อาจไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการทั้งหมด
3. กลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทารุณกรรมเด็ก ทำให้ต้องใช้เวลาในการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการทารุณกรรมเด็กค่อนข้างนาน
4. กลุ่มตัวอย่างบางรายประกอบอาชีพค้าขาย ทำให้ขาดความสนใจในการตอบคำถาม ทำให้ข้อมูลบางอย่างอาจคลาดเคลื่อนได้

⁴ ศาหรี จิตตินันท์, รายงานวิจัยมีค่าตอบ. ตอน การบำบัดเหยื่อเด็กที่ถูกทารุณกรรม (26 พ.ค. 2542).

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เขตปทุมวัน เท่านั้น จึงไม่สามารถประเมินถึงทัศนคติของคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ ดังนั้นในการวิจัยในครั้งต่อไป ควรจะมีการแยกศึกษาประชากรในกลุ่มอาชีพต่างๆ และระดับอายุต่างๆ เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาค่อไป
2. ควรจะมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของปัญหาการทารุณกรรมเด็กให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ถึงระดับความรุนแรงของปัญหา สถิติของการทารุณกรรมเด็ก การให้ความช่วยเหลือเด็ก เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และให้ประชาชนเกิดความรู้สึกที่จะเข้ามาแก้ไขและป้องกันปัญหานี้
3. ควรจะให้มีการอบรม พ่อแม่ ผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ถูกต้อง และจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการสร้างครอบครัวของผู้ที่จะสมรส เพื่อลดปัญหาการทารุณกรรมเด็กในครอบครัว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย